

VERZENDLIST INTSUM'S MIDDEN-OOSTEN 1979

II 5001 B. 5e druk

STAF NR	TELEGRAMFORMULIER	VBDNR
---------	-------------------	-------

NRS 1 4/m 74 (5 ONTAREKT)
190179 - 221179

SPOED GEHEIM

VOORRANG ACTIE	VOORRANG INFO	DATUMTIJDGROEP	BERICHTENINSTRUCTIES.
SPOED	SPOED		

	FM CLAS TO ACTIE SC CDS 1 Lk 1 DIV 4 DIV 42 PAINFBRIG 43 PAINFBAT 43 PABRIG KMAR info DMKL DVKL VOORZ CVIN CMS CLS VLB SSB RAD BYD MINBUZA LAMAT DAMASCUS NMR(NL) SHAPE	GH CLASSIFICATIE GEHEIM OPSTELLERSLETTERS EN VOLGNR SIC UAG
--	--	---

INT/
 CDS tav SIDS (1x) en kol Herweyer (2x), KMar tav Hfd S 2/3, DMKL tav LOG,
 MinBuZa tav DAV, VLB SSB tav HBIV, 43 PABRIG tav Hfd S 2

SPEC AANW Intern: CLAS, SC(0), POPN, OPNA2, LOG, PERS, IFLA (6x)

BOEKBERICHT	NAAM OPSTELLER	TIJD	PER	PAR	NACONTR
BLZ 1 VAN 5 BLZN	Th. Woltjer	TVA 09.02			
	RANG smi TFNNR 227	TVZ			
	HANDTEKENING VERZENDGEMACHTIGDE	TVO			
	RANG NAAM TFNNR 1kol C. Kloos 224				

GEHEIM

GEHEIM

Robi/2N

VOLGBLAZIJDE

INFORM Midden-Oosten

ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBROUK

NR 41 dAg 051100B apr '79

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. Libië onderhandelt met Roemenië over de aanschaf van lucht-doelmitrailleurs.
- b. In Cyprus zijn vanmorgen bomaanlagen gepleegd op het gebouw van de Israelische ambassade en kantoren van de Egyptische luchtvaartmaatschappij Egypt-Air.
- c. Volgens de PLO-vertegenwoordiger bij Arabische Liga in Bonn, zal er een nieuw "confrontatie front" tegen Israël worden gevormd waarbij Iran de plaats van Egypte zal innemen. De realisering hiervan zou volgens hem nog hoogstens twee jaar duren.
- d. De secretaris-generaal van de Arabische Liga, de Egyptenaar Mahmoud Riad heeft zijn ontslag ingediend.
- e. Volgens de Libanese premier Al-Hoss zal nog voor 19 april een Libanees bataljon naar Zuid-Libanon worden gestuurd. Gelet op de problemen bij de oprichting van een nieuwe Libanese krijgsmacht, alsmede de problemen rond het transport van zo'n eenheid naar Zuid-Libanon lijkt het dezerzijds zeer onwaarschijnlijk dat zulks op zo'n korte termijn te realiseren is.
- f. De Israelische minister van defensie en de Israelische Chef van de Generale Staf zullen op 15 april naar Cairo reizen om de terugtrekking van Israelische troepen uit de Sinai voor te bereiden.
- g. Bij de Libanese autoriteiten heerst in toenemende mate zorg over de situatie die zou kunnen ontstaan indien de Syrische troepen van de Arabische vredesmacht in Libanon wegtrekken als het mandaat over drie maanden afloopt en niet meer wordt verlengd.

2. Algemeen

Geheim

- a. Libië onderhandelt momenteel met Roemenië over de levering van tenminste 1000 stuks MR-4 luchtdoelmitrailleurs. De MR-4 is een Roemeense versie van de Sovjet ZPU-4 (B-2)

Geheim

Commentaar: Het bestaan van een Roemeense versie van de ZPU-4 met de benaming MR-4 kan dezerzijds niet worden bevestigd. De ZPU-4 is een op een twee-

GEHEIM

GEHEIM

VOEGSLAATBODE

assig wielaffuit gemonteerd luchtkruipen, bestaande uit vier 14.5 mm zware luchtdoelwittrallieurs.

Dienstgeheim b. De toegang tot de kantoren van de Israëlische ambassade op de bovenverdieping van een flat en de kantoren van de Egyptische luchtvaartmaatschappij Egyptair in de Cyprische hoofdstad Nicosia zijn donderdagochtend het doelwit geweest van bomaanslagen. Zij richtten zware, zij het uitsluitend materiële schade aan (Pers).

Dienstgeheim Commentaar: Hoewel bij het afsluiten van deze rapportage nog niet bekend was welke groepering verantwoordelijk is voor de aanslag, lijkt het erop alsof een Arabische organisatie hiermede heeft willen protesteren tegen het Israelisch/Egyptisch vredesakkoord.

Dienstgeheim c. PLO-vertegenwoordiger bij de Arabische Liga in Bonn, Abdalla Frangi, verklaarde dinsdag dat het Egyptisch-Israëliësch vredesverdrag de kiem van een nieuwe oorlog in zich bergt. De PLO-vertegenwoordiger rekende op een nieuw "confrontatiefront" tegen Israel waarin Egypte door Syrië, Irak en ook Iran "vervangen" zou worden. Dat zou volgens hem hoogstens twee jaar duren (Pers).

Confidentieel Commentaar: Het is opmerkelijk dat de woordvoerder Jordanië niet heeft genoemd als mogelijke deelnemer aan een zgn. nieuw "confrontatiefront". Dit ondanks de enigszins verbeterde verhouding tussen Jordanië en de PLO.

Dienstgeheim d. De Israelische minister van defensie Weizman en de chef van de generale staf ^{Egypt} Eytan gaan 15 april naar Cairo om de terugtrekking van de Israelische troepen uit de Sinai voor te bereiden. Het eerste deel van de Israelische terugtrekking uit de Sinai moet rond zijn op 26 december (Pers).

Dienstgeheim e. De secretaris-generaal van de Arabische Liga, de Egyptenaar Mahmoud Riad, heeft maandag formeel zijn ontslag ingediend uit protest tegen de maatregelen die de Arabische landen de afgelopen week in Bagdad zijn overeengekomen om Egypte te straffen voor de ondertekening van het vredesverdrag met Israel (pers).

GEHEIM

Dienstgeheim Commentaar: Na de strafmaatregelen, welke door de Arabische Liga zijn genomen tegen Egypte als gevolg van

Confidentieel

GEHEIM

VOEGBLADZUJDE

het vredesakkoord met Israël was het ook haast ondenkbaar dat een Egyptenaar de functie van secretaris-generaal zal blijven vervullen. Egypte had, vooruitlopend op het besluit van de overige Arabische landen, reeds zelf besloten haar lidmaatschap op te schorten. Zoals reeds werd verwacht zal de hoofdzetel van de Liga worden verplaatst (nl. van Cairo naar Tunis).

3. Libanon

a. Algemeen

Confidentieel Het mogelijke terugtrekken van de Arabische vredesmacht in Libanon, inclusief de Syrische troepen, na afloop van het mandaat in juli a.s., vervult de Libanese autoriteiten met grote zorg. Het Libanese leger wordt tegen die tijd nl. nog niet in staat geacht de taak van de vredesmacht over te nemen. Syrië heeft reeds geluiden laten horen dat het haar troepen uit Libanon wil terugtrekken (B-3).

Confidentieel Commentaar: Op de bijeenkomst van de Arabische Liga te Mogadiscu op 24 maart j.l. werd besloten het mandaat van de Arabische vredesmacht in Libanon niet met zes maanden, doch slechts met drie maanden te verlengen. Volgens sommige berichten zou daarbij tevens besloten zijn dat het een laatste verlening betref. De financiers van de vredesmacht, Saoedi-Arabië, Koeweit, Qatar en de Verenigde Arabische Emiraten zouden hebben laten weten niet meer bereid te zijn om daarna nog bij te dragen in de kosten van ongeveer 15 miljoen dollar per maand.

Indien de vredesmacht inderdaad over drie maanden Libanon verlaat, zou er een zeer explosieve situatie kunnen ontstaan waarbij een opnieuw uitbreken van een burgeroorlog zeker tot de mogelijkheden behoort. Indien Syrië b.v. bij het terugtrekken van haar strijdkrachten de nu onder haar controle staande PLA elementen van de vredesmacht in Libanon zou achterlaten, dan betekende dit een groot militair voordeel voor de Palestijnen en links-Libanese. Aangezien de werkelijke redenen van het recente terugtrekken van het Saoedische

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

contingent bij de vredesmacht in Libanon niet bekend is, lijkt het niet ondenkbaar dat een beëindiging van de Arabische vredesmacht in verband staat met het vredesakkoord tussen Egypte en Israël. Een toestand van grote onrust in Libanon zou dit akkoord, en de uitvoering ervan, kunnen dwarsbomen. Tenslotte kan nog opgemerkt worden dat bij de VN een contingency-plan wordt voorbereid ter terugtrekking van UNIFIL. Het is echter niet bekend wanneer dit zou moeten gebeuren.

b. Zuid-Libanon

Dienstgeheim

De Verenigde Naties hebben een programma goedgekeurd voor het herstel van de autoriteit van de Libanese regering in het zuiden van Libanon, zo heeft premier Al-Hoss dinsdag in Beiroet bekendgemaakt. Hij deed zijn mededeling na een onderhoud met generaal Erskine, commandant van de VN-vredesmacht (UNIFIL) in Libanon.

Volgens Hoss is een programma van vier punten goedgekeurd. De bedoeling is dat gewerkt gaat worden aan de aanwezigheid van een burgerlijk bestuur in het gebied, aan de versterking van de Libanese militaire aanwezigheid in de VN-zone, de stabilisatie van de wapenstilstand en de voorkoming van gewapende infiltraties. Hoss liet weten dat voor 19 april een Libanese bataljon naar Zuid-Libanon gestuurd zal worden (Pers).

Confidentieel

Commentaar: Gelet op de grote problemen welke er bestaan bij de vorming van een nieuwe Libanese krijgsmacht, lijkt het dezerzijds zeer onwaarschijnlijk dat voor 19 april a.s. een Libanese bataljon naar Zuid-Libanon zal worden gezonden. Er kan eerder gedacht worden aan een verdere uitbreiding van Libanese militairen bij de diverse UNIFIL-contingenten. Zoals bekend heeft het Libanese leger in Beiroet de posities overgenomen van het Saoedische contingent en had hiervoor slechts 300 à 350 man ter beschikking om het ruim 1000 man tellende Saoedische contingent te vervangen.

de aanwezigheid van

GEHEIM

c. Nederlandse Sector

NTR

2061/2/10/1666 GEHEIM

VOEGBLADZIJDE

Geheim

1. Samenvatting en Conclusie

NR 42 dAg 12 1100B am '79

- a. Syrië en Libië zouden overeenstemming hebben bereikt betreffende het stationeren van Syrische vliegers en bedieningspersoneel voor luchtdoelraketten in Libië. De uitvoering is echter uitgesteld, aangezien over de locatie en de onder bevelstelling nog verschil van mening zou bestaan.
- b. De Palestijnse Bevrijdingsbeweging El Fatah zou recentelijk een eenheid gepantserde personeelsvoertuigen hebben geformeerd. De eenheid zou zijn gestationeerd in het kustgebied, tussen de Zaharani en de Litani rivier.
- c. Een honderdtal PLO-officieren en onderofficieren, behorend tot El-Fatah, zou naar Iran zijn gezonden. Om-trent de reden hiervan is niets bekend.
- d. Het PLO-militair commando heeft Zuid-Libanon verdeeld in vier militaire sectoren. Deze sectoren staan onder commando van het Hoofd van de Afd Militaire Zaken van El Fatah.
- e. Volgens het officiële persbureau van de Verenigde Arabische Emiraten hebben de Emiraten besloten hun contingent bij de Arabische Vredesmacht in Libanon nog deze maand terug te roepen.
- f. Volgens een eerste melding heeft Irak zijn luchtverdediging in het grensgebied met Syrië nabij Ruthba en de vliegbasis H-3 versterkt.
- g. Syrië zou van de Sovjet-Unie de wapens hebben gekregen waar het om heeft gevraagd. Het is niet bekend om welk soort wapens het gaat, doch gedacht zou kunnen worden aan o.m. gemechaniseerde artillerie, lucht-doelraketten en MIG-25 gevechtswliegtuigen.
- h. Als uitvloeisel van de tegen Egypte genomen politieke en economische strafmaatregelen bestaat de mogelijkheid dat de pas opgerichte Arabische wapenindustrie, welke voor het grootste deel in Egypte is gevestigd, zal worden ontmanteld.
- i. Jordanië en de PLO zijn besprekingen begonnen met het doel de Palestijnen in de door Israel bezette gebieden te helpen bij het verzet tegen de Israëli-sche overheersing.

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR VOORLICHTINGSDOELEINDEN.

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

2. Algemeen

Geheim

a. Volgens meerdere bronnen hebben Libië en Syrië op regeringsniveau overeenstemming bereikt over het stationeren van Syrische vliegers en bedieningspersoneel van luchtdoelraketsystemen in Libië. Syrische vliegers zouden de Mig-21 en de Mig-23 bemannen. De uitvoering zou echter nog niet hebben plaatsgevonden. aangezien er verschil van mening bestaat over de locatie en de onderbevelstelling. Syrië zou de beschikking over één vliegbasis wensen, die operationeel geheel onder Syrisch commando zou staan. Libië daarentegen geeft de voorkeur aan een spreading van Syriërs over meerdere bases, die dan onder gemeenschappelijk Libisch/Syrisch commando staan (B-3)

Commentaar: Libië zou het verzoek aan Syrië hebben gedaan omdat het zegt een aanval van Egypte te vrezen. Zoals bekend beschikt Libië over meer militair materieel dan het zelf kan bemannen, vandaar dat de Syriërs vermoedelijk geen eigen materieel meenemen. De veronderstelling ligt voor de hand dat Syrië als tegenprestatie omvangrijke financiële steun van Libië zal ontvangen en mogelijk steun in de vorm van de levering van militair materieel.

Hoewel een aanval op Libië door Egypte dezerzijds momenteel tamelijk onwaarschijnlijk wordt geacht, kan er tot op dit moment nog geen verklaring worden gevonden voor de versterking van de Egyptische en Libische strijdkrachten in het grensgebied.

Geheim

b. Irak heeft recentelijk haar luchtverdediging in het grensgebied met Syrië versterkt. Deze versterking heeft voornamelijk plaatsgevonden in de omgeving van de stad Ruthba en bij de vliegbasis H-3 (B-3)

Commentaar: Ruthba ligt aan de militair belangrijke weg van Bagdad naar Damascus en Amman. Of de versterking van de luchtverdediging, in het grensgebied met Syrië, en Jordanië, gevolgd zal worden door een versterking met grondstrijdkrachten is nog niet bekend.

Dienstgeheim

c. Syrië heeft van de Sovjet-Unie de wapens gekregen waarom het heeft gevraagd. Dit meldt het Libanese weekblad An Nahar. Het blad citeert Arabische diplomatieke bronnen in Damascus. Vorig jaar december ging in Damascus het bericht dat de Syrische president Assad een reis naar Moskou had geannuleerd omdat de Sovjets zich terughoudend opstelden ten aanzien van zijn verzoeken om wapens. De zaak zou zijn opgelost tijdens het bezoek dat de Sovjet minister van buitenlandse zaken Gromyko vorige maand aan Syrië bracht. (Pers)

Commentaar: Het is niet bekend om welke soort wapens het gaat, aangenomen dat het bericht juist is. Indien echter de momenteel in Syrië aanwezige wapen inventaris in beschouwing wordt genomen, dan heeft Syrië vermoedelijk gevraagd om; gemechaniseerde artillerie, modernere ant-tanwapens, nieuwe SA-systemen, gevechtshelicopters, Mig-25

GEHEIM

GEHEIM

gevechtsvliegtuigen, nieuwe raketschepen en, mogelijk, tanks van het type T-64/T-72.

Dienstgeheim

- d. De sancties tegen Egypte brengen de jonge Arabische wapenindustrie een forse slag toe. De bouw en het werken van de nieuwe wapenfabrieken van de "Arabische organisatie voor Industrialisering" in Egypte moeten worden stilgelegd. De financiers van de fabrieken -- Saoedi-Arabië, Qatar en de Verenigde Arabische Emiraten -- nemen deel aan de strafmaatregelen waartoe na de ondertekening van het Egyptisch-Israëli-sche vredesverdrag werd besloten. De drie genoemde landen en Egypte hebben de industrie in mei 1975 opgericht om de Arabische wereld haar eigen bewapeningsindustrie te geven. De desbetreffende organisatie, waarvan het stichtingskapitaal 1.4 miljard dollar bedroeg, verkreeg o.a. de licentie wapens te assembleren die uit Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en Frankrijk kwamen. Ook de Duits-Franse straal-jager "Alpha" wordt vermoedelijk in licentie gebouwd. Naar van welingalichte zijde werd meegedeeld proberen Saoedi-Arabië, Qatar en de Emiraten nu Irak en Syrië voor de organisatie warm te maken. De voltooiing van de produktie-faciliteiten in Egypte wordt naar alle waarschijnlijkheid stopgezet. (Pers)

Confidentieel

Commentaar: Het is nog maar de vraag of de financiers van de in Egypte gevestigde Arabische militaire industrie inderdaad hun financiële hulp aan het project zullen beëindigen aangezien zij er zelf ook door zullen worden getroffen. Een eventuele overplaatsing naar Irak of Syrië zal niet zo eenvoudig zijn omdat daar de benodigde technisch geschoolde arbeidskrachten niet in voldoende mate aanwezig zijn. Of landen als Groot Brittannië, de VS, Frankrijk en West Duitsland in zullen stemmen met licentie-bouw of assemblage in Irak en/of Syrië lijkt eveneens twijfelachtig.

Dienstgeheim

- e. Jordanië en de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO zijn dinsdag in de Jordaanse hoofdstad Amman besprekingen begonnen over mogelijkheden om de Palestijnen die in de door Israël bezette gebieden wonen, te helpen zich te verzetten tegen de Israëli-sche overheersing. Dit is uit Palestijnse kringen vernomen. Drie weken geleden hadden de Palestijnse leider Arafat en de Jordaanse koning Hoessein een ontmoeting. De Palestijns-Jordaanse toenadering is een gevolg van het Egyptisch-Israëli-sche vredesakkoord. (Pers)

Confidentieel

Commentaar: Dezerzijds bestaat de indruk dat de PLO en de Jordaanse autoriteiten zullen trachten druk uit te oefenen op de bewoners van de bezette gebieden teneinde hen ervan te weerhouden op enigerlei wijze deel te nemen aan de onderhandelingen over autonomie, zoals is vastgelegd in het vredesakkoord tussen Egypte en Israel.

GEHEIM

201/17/10/10
GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

Geheim

f. Volgens recentelijk verkregen informatie is, vermoedelijk in maart j.l., een honderdtal PLO officieren en onderofficieren van Beiroet, via Damascus naar Tcheran gereisd. De officieren en onderofficieren zuden allen tot El Fatah behoren. Omtrent de reden van de reis naar Iran is niets bekend. (E-3)

Commentaar: Binnen de PLO behoort El Fatah tot de grootste en belangrijkste groepering. Ook PLO-leider Arafat behoort tot El Fatah. Dezerzijds is niet bekend wat de reden is van het zenden van PLO-militairen naar Iran, doch gelet op de houding van de huidige Iraanse regering t.o.v. de PLO behoort het zeker tot de mogelijkheden dat zij wapenhulp van Iran zullen ontvangen.

GEHEIM

3. Libanon

GEHEIM

a. Algemeen

Dienstgeheim

- (1) De verenigde arabische emiraten zullen hun contingent in de voornamelijk uit Syriërs bestaande arabische vredesmacht in Libanon terugtrekken als het mandaat van de macht op 27 april afloopt, zo heeft het persbureau van de VAE gemeld. (Pers)

Commentaar: Hoewel deze beslissing niet meer onverwacht komt, en er tevens vage aanwijzingen zijn dat ook Syrië zou overwegen haar strijdmacht uit Libanon geheel of gedeeltelijk terug te trekken, blijft de vraag bestaan waarom de diverse arabische landen op zo'n korte termijn hun contingenten bij de vredesmacht in Libanon terugroepen. Het verdwijnen van de vredesmacht maakt de kans op een opnieuw uitbreken van een burgeroorlog in Libanon wel erg groot, zelfs indien de Syriërs zouden besluiten om te blijven, hetgeen niet zo waarschijnlijk is aangezien de financiers van de vredesmacht al hebben laten doorschemeren hun financiële steun te zullen beëindigen. Bij een hervatting van de burgeroorlog in Libanon behoort een militaire interventie van Israël zeker tot de mogelijkheden. Zo'n interventie zou het vredesakkoord tussen Israël en Egypte kunnen doorkruisen.

b. Zuid Libanon

Geheim

- (1) De PLO groepering El Fatah heeft recentelijk een eenheid geformeerd, bestaande uit 27 pantservoertuigen. Het betreft hier 17 gepantserde wielvoertuigen van het Sovjet type BTR-152 en 10 door El Fatah zelf gefabriceerde pantservoertuigen op het onderstel van Unimog voertuigen. De eenheid voert patrouille taken uit in het kustgebied tussen de Zaharani en de Litani rivier. De opleiding van personeel in het technisch en tactisch gebruik van pantservoertuigen zou hebben plaatsgevonden in Syrië, Pakistan en de Sovjet-Unie. (C-3)

Commentaar: In het bijzonder El Fatah beschikt al jaren over de middelen om zelf wapens en munitie in licentie te vervaardigen of b.v. wielvoertuigen van pantserbepaling te voorzien. Het is verder niet uitgesloten dat bepaalde PLO-groeperingen binnen niet al te lange tijd over tanks zullen beschikken.

GEHEIM

~~GEHEIM~~

Geheim

(2) Ingaande medio maart j.l. heeft het Militair commando van de PLO besloten om Zuid-Libanon in te delen in vier, inplaats van drie, militaire sectoren. De sectoren staan onder commando van het Hoofd van de afdeling militaire zaken, Abu Jihael, die een bureau heeft in een buitenwijk van Sidon. De vier sectoren zijn:

- een oostelijke sector, onder commando van majoor Abu Mahmud, met als hoofdkwartier Rashiya al Fakhar;
- een centrale sector, onder commando van Abu Kamal;
- een zuidelijke sector onder commando van majoor Abu Mohammed. Tot deze sector behoren ook restanten van het voormalige Libanese leger onder commando van kapitein Salim.
- een kustsector, onder commando van kapitein Abu Sami.

De militaire opleiding in het gebruik van zware wapens vindt plaats in de Beekaa vallei, onder toezicht van Syrische en Irakese officieren (F-3)

Commentaar: Het is een vrijwel onmogelijke zaak om enig inzicht te verkrijgen in de militaire structuur van de PLO, met zijn diverse groeperingen elk met een eigen ideologie.

c. Nederlandse sector

N.T.R.

GEHEIM

lobi/EP

109/6119

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN

GEBRUIKT VOOR VOORLICHTINGSDOELEINDEN. NR 43 d.d. 19/100 B apr '79

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. De permanente vertegenwoordiger van de Sovjet-Unie bij de VN heeft toegegeven dat zijn land gebruik zal maken van haar vetorecht en zal tegenstemmen tegen elke resolutie welke betrekking zou hebben op verlenging van het mandaat voor de VN troepenmacht in de Sinai.
- b. Syrië heeft begin april een aantal SU-20/22 "FITTER-C" jagerbommenwerpers van de Sovjet-Unie ontvangen. Het totaal aan jagers van dit type, bij de Syrische luchtsrijdkrachten zou hiermee op 51 zijn gekomen.
- c. Zuid-Jemen heeft van de Sovjet-Unie een tweede patrouillevaartuig van het type OSA-II ontvangen, alsmede vermoedelijk een vierde landingsschip van het type Polnochny.
- d. De uitwisseling van de ratificatie-oorkonden tussen Egypte en Israel is uitgesteld tot 25 april.
- e. Naar verwachting zal een dezer dagen de Veiligheidsraad van de VN bijeenkomen ter bespreking van het interimrapport over het functioneren van UNIFIL. Ongetwijfeld zal hierbij eveneens de huidige situatie in Zuid-Libanon ter sprake komen, welke is ontstaan door het zenden van een Libanes bataljon naar genoemd gebied.

GEHEIM

2. Algemeen

Geheim
Confidentieel

a. De permanente vertegenwoordiger van de Sovjet-Unie bij de VN heeft verklaard dat er geen enkel misverstand mag bestaan betreffende de Sovjet-houding met betrekking tot een eventuele verlenging van het mandaat voor de VN-troepenmacht in de Sinai. De Sovjet-Unie zal tegen elke resolutie stemmen welke erop gericht zal zijn het mandaat te verlengen, nu Israel en Egypte een vredesverdrag hebben gesloten. Zonodig zal de Sovjet-Unie gebruik maken van haar vetorecht (B-2).

Confidentieel

Commentaar: Zoals bekend, is de Sovjet-Unie tegen het afzonderlijk vredesakkoord tussen Egypte en Israel. Indien de SU zou instemmen met een verlenging van het mandaat voor de VN-troepen in de Sinai, dan zou dit als een, verkapt, instemming worden uitgelegd, te meer daar de VN-troepen een toezicht houden de functie is toebedeeld bij de uitvoering van het Israelische terugtrekkingsproces. De VS hebben verklaard zelf voor een internationale troepenmacht te zullen zorgen, indien er geen verlenging van het VN-mandaat voor de Sinai tot stand zou kunnen komen. Hoe de VS e.e.a. denken te realiseren is nog niet bekend. Opmerkelijk is verder nog dat het aflopen van het VN-mandaat in de Sinai, op 24 juli '79 vrijwel samenvalt met het aflopen van het mandaat van de Arabische vredesmacht in Libanon op 27 juli '79 en dat, naar verwachting, niet meer zal worden verlengd.

Geheim

b. Syrië heeft vermoedelijk, begin april, een zevental SU-20/22 "FITTER-C" jagerbommschwerpers van de Sovjet-Unie ontvangen, waardoor het totaalbestand van deze zgn. "swing" jagerbommenwerper bij de Syrische luchtmacht ongeveer 50 bedraagt (B-2).

Confidentieel

Commentaar: De aanwezigheid van de SU-20/22 bij de Syrische luchtmacht is niet nieuw. Al tijdens de Yom-kippeeroorlog van 1973 beschikten de Syriërs over een aantal van deze

GEHEIM

toestellen.

Geheim

c. Zuid-Jemen heeft van de Sovjet-Unie eind maart, begin april, een tweede exemplaar ontvangen van de, met raketten bewapende, OSA-II klasse patrouillevaartuigen. Omstreeks dezelfde periode was vermoedelijk eveneens een landingschip van de Polnoey klasse afgeleverd (B-2).

Confidentieel

Commentaar: Een modernisering van de marinestrijdkrachten van Zuid-Jemen door de Sovjet-Unie kan van groot belang zijn bij een eventuele blokkade van de strategisch belangrijke Straat van Bab-el-Mandeb, welke de Indische Oceaan verbindt met de Rode Zee. Zuid-Jemen beschikte reeds over drie landingschepen van de Polnoey klasse. Deze vaartuigen zijn voor Zuid-Jemen o.m. van belang bij de bevoorrading van voor de kust gelegen eilandjes.

Dienstgeheim

d. De plechtigheid van de uitwisseling van de ratificatieoorkonden van het Israelisch-Egyptische vredesverdrag is drie dagen uitgesteld. Dit is woensdag meegedeeld door functionarissen van het Egyptische ministerie van buitenlandse zaken.

De uitwisselingsplechtigheid zou zondag plaatshebben maar is nu verschoven naar woensdag 25 april. De ceremonie, waardoor het vredesverdrag van kracht wordt, zal plaatshebben in het Amerikaanse waarnemingsstation Um-Hashiba in de Sinai (Pers)

Dienstgeheim

Commentaar: Naast het feit dat op zondag en maandag a.s. in Egypte enkele feestdagen worden gevierd, zou het uitstel eveneens verband kunnen houden met het tellen van de stemmen, als gevolg van het referendum dat vandaag in Egypte plaatsvindt, en waarbij de Egyptische kiezers zich o.m. kunnen uitspreken over het met Israel gesloten vredesakkoord.

GEHEIM

109/0119

3. Libanon

a. Algemeen

NTR

Confidentieel

b. Zuid-Libanon

Naar verwachting zal één dezer dagen, mogelijk reeds vandaag, de Veiligheidsraad van de VN bijeengekomen ter bespreking van het interim-rapport betreffende het functioneren van UNIFIL. Op 19 januari werd door de VR. besloten dat binnen drie maanden een zgn. interim-rapport zou worden opgemaakt. Deze termijn eindigde op 19 april.

Confidentieel

Commentaar: Als de VR. bijeenkomt ter bespreking van genoemd rapport, zal ongetwijfeld eveneens de huidige situatie in Zuid-Libanon ter sprake komen welke is ontstaan naar aanleiding van het zenden van een Libanees bataljon naar het UNIFIL-gebied. Uit protest hiertegen heeft de commandant van de Christen-militia in Zuid-Libanon, maj. Haddad, de onafhankelijkheid uitgeroepen over het voor hem beheerste gebied en tevens beschietingen uitgevoerd op UNIFIL-posities, in het bijzonder op het hoofdkwartier te Naqoura. Het Libanese bataljon, bestaande uit: Drie infanterie, een ssvcie, een pel. pvtgn (drie maal Saladin) en een mortierpeloton (2 x 120 mm en 2 x 81 mm) is pelotonsgewijs onder bevel gesteld van de verschillende UNIFIL-contingenten, terwijl het restant (150 à 200 man) een klein gebied tussen het Nigeriaanse en Senegalese contingent zou bezetten. In diplomatieke Amerikaanse kringen is reeds de mogelijkheid geopperd dat de VR. zou kunnen besluiten om de VN-troepenmacht uit Zuid-Libanon terug te roepen indien de incidenten zouden voortduren en UNIFIL niet in staat zou zijn hier een afdoend eind aan te maken.

c. Nederlandse Sector

NTR

GEHEIM

2061/2 Q

VOLGBIADZIJDE

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN.

NR 44 dtdg 261100B am '79

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- WEM**
- a. De Egyptische president Sadat en zijn Roemeense collega Ceausescu hebben gepleit voor de intensivering van de pogingen om tot een alomvattende regeling van het Midden-Oosten probleem te komen. De Roemeense leider suggereerde hierbij een hervatting van de conferentie van Genève, een suggestie die Sadat met belangstelling zou bestuderen. Deze reactie van Sadat zou tot doel kunnen hebben zijn Arabische critici wat gunstiger te stemmen.
- b. De Israelische minister van defensie heeft bij zijn aankomst in Cairo een oproep tot de PLO gedaan om het schieten te staken en te gaan praten. Aangenomen mag worden dat hij hiertoe gemachtigd was door het Israelische kabinet. Deze uitlating kan gezien worden in het licht van de aanstaande besprekingen over autonomie voor de bewoners van de West-bank en de Gazastrip. Tot op heden heeft de PLO nog niet gereageerd.
- c. De Egyptische Vice-president, Moebarak is voor een officieel bezoek in Oman gearriveerd.
- d. Kort nadat woensdag Israelische vliegtuigen over Beiroet hadden gevlogen, verschenen er eveneens Syrische gevechtsvliegtuigen boven de stad. Gelet op de nieuwe politiek die Israel heeft aangekondigd te zullen gaan voeren bij de bestrijding van terroristen, is een treffen tussen Israelische en Syrische vliegtuigen in de naaste toekomst niet uitgesloten.
- e. Volgens de PLO-vertegenwoordiger in Teheran heeft de PLO een speciaal commando gevormd om de voormalige Sjah van Iran te ontvoeren.
- GEHEIM**
- f. De regering van Saoedi-Arabië overweegt om, mogelijk nog deze zomer, de dienstplicht in te voeren. Een van de redenen zou zijn een tekort aan vrijwilligers. Het land voelt zich eveneens bedreigd door, opnieuw verwachte ~~om-~~
gevechten rust tussen Noord- en Zuid Jemen.

g. De libanese vertegenwoordiger bij de VN heeft om een bijeenkomst van de Veiligheidsraad verzocht.

Als reden wordt opgegeven het verzet van Israël tegen de uitvoering van VN-resolutie 448.

2. Algemeen

Dienstgeheim

a. Het Roemeense staatshoofd en partijleider Ceausescu is woensdag, onverwacht voor een officieel bezoek in Egypte aangekomen. President Sadat en zijn Roemeense collega Ceausescu hebben gepleit voor "De intensivering van de pogingen in het Midden-Oosten een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede te verwezenlijken, gebaseerd op de terugtrekking van Israël uit alle in 1967 bezette gebieden". Ceausescu legde in het bijzonder de nadruk op "De noodzaak van een bijeenroeping van de conferentie van Genève voor de voltooiing van de verwezenlijking van de alomvattende vrede in het Midden-Oosten, met de deelneming van de voorzitters van de conferentie en vertegenwoordigers van het Palestijnse volk, onder auspiciën van de Verenigde Naties". President Sadat zou deze suggestie met belangstelling bestuderen (Pers).

Confidentieel

Commentaar: Met name de reactie van Sadat heeft enige verwondering veroorzaakt, aangezien in het algemeen werd aangenomen dat voor Egypte een hervatting van de Geneefse conferentie nagenoeg uitgesloten was. Mogelijk tracht Sadat met deze reactie zijn Arabische critici wat gunstiger te stemmen.

Dienstgeheim

b. De Israelische minister van defensie, Weizman, heeft er woensdag bij de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO en andere Arabieren op aangedrongen "op te houden met schieten" en over vrede met Israël "te gaan praten" (Pers).

Confidentieel

Commentaar: De Israelische minister deed deze uitspraak bij zijn aankomst in Cairo, alwaar hij met zijn Egyptische ambtgenoot besprekingen zou voeren en o.m. ook een ontmoeting zou hebben met president Sadat.

Aangenomen mag worden dat Weizman door het Israëlische kabinet gemachtigd was om deze uitspraak te doen. Een mogelijke reden zou kunnen zijn dat niet alleen het Israëlische volk wordt voorbereid op mogelijke onderhandelingen met de PLO, doch eveneens dat getracht wordt de bewoners van de Westbank te bewegen hun medewerking te verlenen bij de aanstaande besprekingen over autonomie voor de inwoners van de Westbank en de Gazastrip.

Een positieve reactie van de PLO wordt dezerzijds op korte termijn niet verwacht, gelet op de felle reacties die zulks zou kunnen veroorzaken van de zijde van de radicale groeperingen binnen de PLO.

Dienstgeheim

c. De Egyptische Vice-president, Generaal Moebarak, is woensdag voor een officieel bezoek van twee dagen in het sultanaat Oman aangekomen.

Dit land is met Soedan en Djiboeti een van de drie Arabische staten die zich solidair met Egypte hebben verklaard, nadat president Sadat het vredesverdrag met Israël heeft ondertekend (Pers).

Confidentieel

Commentaar: Er zijn twee mogelijke redenen voor het bezoek aan Moebarak aan Oman: Ten eerste, mogelijke militaire steun door Egypte aan Oman en ten tweede het zich verzekeren van verdere politieke steun van Oman.

Er doen de laatste tijd geruchten de ronde betreffende een wat meer gereserveerde opstelling door zowel Oman als Soedan t.a.v. het vredesakkoord tussen Egypte en Israël, mogelijk onder druk van de Arabische wereld. Overigens is dit de eerste maal dat Djiboeti wordt genoemd als Arabisch land dat zich solidair heeft verklaard met president Sadat.

Dienstgeheim d. De Palestijnse bevrijdingsorganisatie (PLO) heeft een speciaal commando gevormd om de Sjah van Iran te ontvoeren, zo heeft het hoofd van het PLO-bureau in Teheran, Hani El-Hassan, in een vraaggesprek verklaard.

De PLO-vertegenwoordiger zei ook dat sinds 1978 duizenden Iranërs waren opgeleid in Palestijnse kampen. Sinds de opening van het PLO-kantoor in Teheran hadden zelfs al 10.000 Iranërs, onder wie 300 vrouwen, zich opgegeven voor een dergelijke training (Pers).

Confidentieel Commentaar: Het is niet uitgesloten dat de PLO zichzelf opgedragen heeft de voormalige Sjah van Iran te ontvoeren en uit te leveren aan de huidige Iraanse leiders. Dit als dank voor de recente steun die Iran aan de PLO heeft verleend.

Geheim e. De Saoedische minister van defensie, Prins Sultan heeft aangekondigd dat Saoedi-Arabië, vermoedelijk nog deze zomer, zal overgaan tot het invoeren van de dienstplicht teneinde een oplossing te vinden voor het bestaande personeelstekort. Gehoopt wordt om hiernede de huidige sterkte van ongeveer 59.000 man op te voeren tot ongeveer 89.000 man. (B-2)

Geheim Commentaar: Saoedi-Arabië voelt zich in toenemende mate bedreigd door de recente ontwikkelingen in het Midden-Oosten, in het bijzonder op het Arabisch schiereiland. Zo zou recentelijk een Amerikaans rapport zijn verschenen n.a.v. de Amerikaanse hulp aan Noord Jemen. Volgens dit rapport bestaat de mogelijkheid dat binnen afzienbare tijd opnieuw een gewapend conflict zal uitbreken tussen Noord- en Zuid Jemen, waarbij de overlevingskansen voor Noord Jemen gering zouden zijn.

Overigens zal het invoeren van de dienstplicht in Saoedi-Arabië toch wel enige problemen geven. Zo zou de belangstelling voor het leger bij jonge Saoedi's niet zo groot zijn. Verder heeft de Saoedische economie momenteel een groot tekort aan arbeidskrachten, dat door

invoering van de dienstplicht nog groter zou worden. De dienstplicht zou eveneens moeten gelden voor de leden van de, nogal omvangrijke, koninklijke familie omdat hun evt. vrijstelling ontevredenheid zou veroorzaken.

3. Libanon

a. Algemeen

Dienstgeheim (1) Syrische straaljagers hebben woensdagmiddag boven de libanese hoofdstad Beiroet gevolgen, kort nadat Israëlsiche toestellen dat ook hadden gedaan. Van Syrische zijde kon niet direct commentaar worden verkregen op deze berichten, die duiden op de mogelijkheid van een rechtstreeks Syrisch-Israëlsich treffen in de lucht, voor het eerst sinds de oorlog van 1973.

Het optreden van de Israëlsiche gevechtsvliegtuigen in Libanon maakt deel uit van de represailles van Israël voor Palestijnse guerrilla-acties. Israëlsiche konneerboten en zwaar geschut hebben, samen met jachtbommenwerpers, de afgelopen vier dagen Palestijnse kampen en dorpen in een groot gebied van Zuid-Libanon bestookt (Pers).

Confidantieel Commentaar: Israël heeft inmiddels bekend gemaakt dat het een andere lijn zal gaan volgen bij de bestrijding van terrorisme. Er zal niet meer gewacht worden op een Palestijnse actie in Israël of daarbuiten, doch Palestijnse kampen en installaties zullen op elk gewenst moment aangevallen kunnen worden.

Hierdoor behoort een toekomstig treffen tussen Syriërs en Israëlsich zeker tot de mogelijkheden.

Dienstgeheim (2) Op last van zijn regering heeft de Libanese vertegenwoordiger bij de VN, Tueni, woensdag om een bijeenkomst van de veiligheidsraad verzocht.

In een brief aan de voorzitter van de raad vestigt Tueni de aandacht van de veiligheidsraad "op de ernstige situatie, ontstaan door het verzet van Israël tegen de uitvoering van het program, gericht op het herstel van de soevereiniteit van de staat Libanon op het gehele grondgebied van het land zoals vastgelegd in resolutie 444 van de Verenigde Naties (Pers).

Dienstgeheim

Commentaar: Opmerkelijk is dat in de brief kennelijk niet gesproken wordt over de recente Israëliische aanvallen op Palestijnse doelen in Libanon. Het is niet uitgesloten dat Libanon de Veiligheidsraad bijeenroept, met medeweten van Syrië teneinde een voortdurende internationale druk op Israël te bewerkstelligen om de steun aan de Christen militia van Maj. Haddad te beëindigen. De VR zal hedenavond bijeenkomen ter bespreking van de toestand in Zuid-Libanon.

b. Zuid-Libanon

NTR

c. Nederlandse Sector

NTR